

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN MARAMUREȘ

Doamnei Inspector școlar general,
prof. dr. Costin-Hendea Anca-Minodora
Municipiul Baia Mare, str. Petofi Sandor, nr. 14
Tel.: +40.262.212.114, fax: +40.262.211.992

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 17414/28 SEP 2020

RECOMANDAREA

Nr. 163 din 28 SEP 2020

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 (protecția copiilor și a tinerilor) și art. 32 (dreptul la învățătură), din Constituția României

În temeiul prevederilor art. 14 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului, republicată, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu referitor la o posibilă încălcare a prevederilor art. 32 și art. 49 din Constituția României, privind dreptul la învățătură, respectiv protecția copiilor și tinerilor, urmare a reportajului apărut pe edupedu.ro în data de 11.05.2020, cuprinzând interviul acordat de către o elevă a Colegiului Național „Gheorghe Șincai” din municipiul Baia Mare. În opinia acesteia, nu s-a respectat orarul și nu s-au efectuat toate orele, în perioada suspendării cursurilor, în perioada stării de urgență și a stării de alertă.

I. DEMERSURI EFECTUATE

În scopul verificării situației expuse Avocatul Poporului - Biroul Teritorial Cluj - Napoca - Avocatul Copilului, a solicitat informații de la:

- A. Inspectoratul Școlar Județean Maramureș
- B. Colegiul Național „Gheorghe Șincai” din Baia Mare

II. ÎN DREPT

Legea educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare – astfel: potrivit art. 95, alin. (1), lit. b), c), d), k) și l), Inspectoratele Școlare Județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București sunt servicii publice deconcentrate ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu personalitate juridică, având în principal următoarele atribuții, aplicabile în speță:

b) *controlează aplicarea legislației și monitorizează calitatea activităților de predare-învățare și respectarea standardelor naționale/indicatorilor de performanță, prin inspecția școlară;*

c) *controlează, monitorizează și evaluează calitatea managementului unităților și instituțiilor de învățământ;*

d) *asigură, împreună cu autoritățile administrației publice locale, școlarizarea elevilor și monitorizează participarea la cursuri a acestora pe durata învățământului obligatoriu;*

k) *aplică politicile educaționale naționale la nivel județean, respectiv al municipiului București;*
l) *acordă consiliere și asistență unităților și instituțiilor de învățământ în gestionarea resurselor umane și a posturilor didactice la nivelul județului, respectiv al municipiului București.*

De asemenea, art. 96 alin 7 lit. j) din Legea educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare stipulează: “Consiliul de administrație al unității de învățământ aprobă orarul unității de învățământ”.

- De asemenea, cadrul legal incident în speță se circumscrie dispozițiilor cuprinse în:
- **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - **Regulamentul-Cadru din 5 octombrie 2011** de organizare și funcționare a inspectoratelor școlare, aprobat prin O.M. 5530/2011;
  - **Ordonanța de urgență nr. 57/2019**, privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
  - **Legea nr. 87/2006** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației.
  - **Ordinul nr. 4135/2020** privind aprobarea Instrucțiunilor pentru crearea și/sau întărirea capacității sistemului de învățământ preuniversitar prin învățare on-line.
  - **Ordinul nr. 5447/2020** privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar
  - **Constituția României.**

III. CONCLUZII

În urma răspunsurilor transmise de către Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, precum și de către Colegiul Național „Gheorghe Șincai” din municipiul Baia Mare, putem concluziona următoarele:

Ceea ce eleva a subliniat în interviul acordat a fost faptul că, în cadrul pregătirii on-line, nu a fost respectat orarul, nu s-au efectuat toate orele astfel că, pentru un elev aflat în ultimul an de studiu liceal, această neregulă ar putea să afecteze atât pregătirea pentru examenul național de bacalaureat cât și admiterea în cadrul instituțiilor de învățământ superior.

Deși, atât Inspectoratul Școlar Județean Maramureș cât și Colegiul Național „Gheorghe Șincai” din municipiul Baia Mare au subliniat prin adresele transmise faptul că orele s-au ținut conform reglementărilor legale, enumerând o serie de note, comunicări, acte normative în acest sens, raportându-ne la dispozițiile imperative ale Legii nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare, subliniem conținutul art. 96 alin 7 lit. j) potrivit căruia, **Consiliul de administrație al unității de învățământ aprobă orarul unității de învățământ.**

Întrucât prevederile art. 96 alin 7 lit. j) nu au fost modificate până în prezent, apreciem că unitatea de învățământ, Colegiului Național „Gheorghe Șincai” din municipiul Baia Mare, a încălcat aceste dispoziții legale prin modificarea orarului. În perioada suspendării cursurilor, orarul a fost stabilit, așa cum rezultă din adresă, **după o analiză comună a cadrelor didactice și a elevilor.** Acest fapt este confirmat și de către Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, prin adresa nr. 2701/2020, în care se arată că, desfășurarea activităților on-line s-a realizat pe baza unui **orar întocmit la nivelul unității școlare, orar agreeat de cadrele didactice, elevi și părinți.**

De altfel chiar și Ordinul nr. 5447/2020 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, la art. 11 alin. (8) prevede faptul că, în situații speciale, cum ar fi epidemii, intemperii, calamități, alte situații excepționale, pe o perioadă determinată, ceea ce poate fi modificată este **durata orelor de curs și a pauzelor, nu a orarului**, la propunerea motivată a directorului, în baza hotărârii consiliului de administrație al unității de învățământ, cu informarea inspectoratului școlar.

În cadrul analizei **Instrucțiunilor din 21 aprilie 2020 pentru crearea și/sau întărirea capacității sistemului de învățământ preuniversitar prin învățare on-line, aprobate prin OM nr. 4135/2020, observăm următoarele:**

- **la art. 7** că Inspectoratele școlare județene/al municipiului București realizează diferite activități, printre care, la **litera b) monitorizează organizarea și desfășurarea activităților-suport pentru învățarea on-line în unitățile de învățământ din subordine;**

- **la art. 8** Conducerea unității de învățământ desfășoară activități de facilitare a învățării on-line, printre care la litera h) **realizează, împreună cu profesorii diriginți și cadrele didactice, un program săptămânal care include activitățile de învățare on-line pentru fiecare disciplină de studiu, având în vedere o durată echilibrată a acestora;** iar la litera i) stabilește modalitatea de monitorizare a realizării activităților on-line de către cadrele didactice;

- **la art. 10.** Cadrele didactice realizează diferite activități, printre care, conform literei a) **colectează informații necesare accesului și participării elevilor la activitatea de predare-învățare-evaluare desfășurată on-line;**

b) **proiectează activitatea-suport pentru învățarea on-line din perspectiva principiilor didactice și a celor privind învățarea on-line;**

c) desfășoară activitatea didactică în sistem on-line și sunt responsabile de asigurarea calității actului educațional;

Ca atare, din analiza prevederilor legale în vigoare, reiese faptul că, relaxarea programului săptămânal care include activitățile de învățare on-line pentru fiecare disciplină de studiu poate viza doar **durata acestora nu și modificarea acestora, în sensul de eliminare a unor ore de predare**. Pe de altă parte orice modificare a orarului unității de învățământ trebuie decisă de Consiliul de Administrație al unității de învățământ și nu de către cadrele didactice, elevi și părinți. Mai mult decât atât, studiul realizat la nivelul unității de învățământ, prin chestionarele aplicate elevilor, nu constituie bază legală pentru modificarea programului săptămânal al activităților de predare-învățare, fiind doar un feedback obținut de unitatea de învățământ.

Sistemul de învățământ românesc este centrat pe elev, ceea ce în context semnifică fiecare elev în parte. Ca atare, chiar dacă un procent mic din numărul de elevi chestionați au răspuns DA la întrebarea: "Considerați că în această perioadă ar fi convenabil pentru voi să se respecte cu strictețe orarul școlii (8.00-14.00/15.00)?", dreptul la învățatură al acestora trebuie respectat cu strictețe.

Analizând prevederile Legii nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare, art. 66 alin. (1) "Numărul de ore alocat disciplinelor de studiu/modulelor de pregătire este stabilit prin planurile-cadru de învățământ și se aprobă prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. Aceste ore sunt alocate atât pentru predare și evaluare, cât și pentru învățarea în clasă, asistată de cadrul didactic, a conținuturilor predate", observăm că aceste prevederi nu au suferit modificări, considerând astfel că, "învățarea la clasă" se referă la clasa constituită din numărul de elevi și nu la spațiul alocat clasei.

Conform prevederilor art. 262 alin. (1) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, "Activitatea personalului didactic de predare se realizează într-un interval de timp zilnic de 8 ore, respectiv 40 de ore pe săptămână, și cuprinde:

- a) activități didactice de predare-învățare-evaluare și de instruire practică și examene de final de ciclu de studii, conform planurilor-cadru de învățământ, de pregătire pentru evaluări/examene naționale și/sau pentru obținerea performanței educaționale, precum și de învățare remedială;
- b) activități de pregătire metodică-științifică, de dezvoltare a curriculumului la decizia școlii, în acord cu nevoile elevilor;
- c) activități de educație, complementare procesului de învățământ: mentorat, școală după școală, învățare pe tot parcursul vieții.
- d) activități de dirigenție.
- e) activități specifice scrierii, derulării și evaluării proiectelor educaționale.

Analizând în continuare prevederile art. 262 alin. (3) Norma didactică de predare-învățare-evaluare și de instruire practică și de evaluare curentă a preșcolărilor și a elevilor în clasă, în care pot fi incluse și activități de pregătire pentru evaluări/examene naționale și/sau pentru obținerea performanței educaționale, precum și cele de învățare remedială, reprezintă numărul de ore corespunzător activităților prevăzute la alin. (1) lit. a) și se stabilește după cum urmează, **lit. c) - 18 ore pe săptămână pentru profesorii din învățământul secundar și terțiar non-universitar**, pentru profesorii din unitățile și clasele cu program integrat și suplimentar de artă și sportiv, precum și din unitățile cu activități extrașcolare și din centrele sau cabinetele de asistență psihopedagogică;

Norma didactică în învățământul preuniversitar cuprinde, potrivit 263 alin. (1) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, **ore prevăzute în planurile-cadru de învățământ** la disciplinele corespunzătoare specializării sau specializărilor înscrise pe diploma de licență ori pe certificatul de absolvire a unui modul de minimum 90 de credite transferabile, care atestă obținerea de competențe de predare a unei discipline din domeniul fundamental aferent domeniului de specializare înscris pe diplomă.

Ținând cont de prevederile legale privind normarea activității didactice apreciem că, atâta timp cât norma didactică (orele/activitățile de predare) nu a fost redusă pe perioada stării de urgență, respectiv stării de alertă, nefiind afectat în niciun fel contractul de muncă al cadrelor didactice, nici în ceea ce privește salarizarea acestora, apreciem deciziile unității de învățământ de a reduce programul săptămânal, respectiv de a nu se susține toate orele aprobate la nivelul școlii, ca fiind o măsură luată în contradicție cu prevederile legale în vigoare.

Ministerul Educației Naționale prin adresa Nr. 1037/2020 adresată tuturor inspectoratelor școlare județene, subliniază faptul că, printre drepturile restrânse, numai în mod limitativ pe perioada stării de urgență, cât și pe perioada stării de alertă, a fost și dreptul elevilor/studentilor, de a mai desfășura

activități didactice prin interacțiunea "față în față" în unitățile de învățământ, fără a face vreo referire la modificarea programului săptămânal de predare, în sensul eliminării unor ore din orar. Mai mult decât atât, tot în adresa cu numărul de mai sus, se precizează faptul că, măsurile referitoare la asigurarea învățării de acasă, are printre obiective și menținerea comunicării între elevi și cadrele didactice și asigurarea continuității procesului de învățare/educational, prin învățarea de acasă, în absența oricăror posibilități de învățare în cadrul unităților de învățământ.

În contextul celor expuse anterior, apreciem că atât Inspectoratul Școlar Județean Maramureș cât și Colegiul Național "Gheorghe Șincai" din municipiul Baia Mare, au interpretat și aplicat eronat prevederile legale privind modul de desfășurare a orelor on-line, decizia nerespectării orarului fiind o măsură care a afectat dreptul la învățatură al elevilor, fiind luată cu încălcarea prevederilor legale privitoare la modul de stabilire/aprobare a orarului unității de învățământ.

Raportat la considerentele de mai sus, în temeiul art. 59 din Constituția României, art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, și pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, prin Inspectorul școlar general, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va dispune măsurile necesare pentru:

a) Aplicarea judicioasă a prevederilor legale în vigoare, în ceea ce privește modul de desfășurare a învățământului on-line.

b) Respectarea cadrului legal privind modul de stabilire/aprobare a orarului la nivelul fiecărei unități de învățământ preuniversitar în parte și informarea tuturor directorilor cu privire la obligativitatea acestuia, în conformitate cu decizia Consiliului de administrație al unității de învățământ și cu aplicarea principiului interesului superior al copilului, care trebuie să prevaleze în toate deciziile și demersurile autorităților publice care privesc copiii.

c) Instruirea întregului personal responsabil de monitorizarea modului de desfășurare a cursurilor on-line, din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Maramureș, cu privire la imposibilitatea derogării de la dispozițiile Legii nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește modul de stabilire/aprobare a orarului unității de învățământ, raportat la caracterul imperativ a normei legale.

2. Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, prin Inspectorul școlar general va informa Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Cluj – Napoca, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

